

Asia Tekijänoikeus sopimusehtoihin

Hakija A Oy

Annettu 13.10.2003

LAUSUNTOPYYNTÖ

Tekijänoikeusneuvostolle esitetyt kysymykset

A Oy (jäljempänä hakija), on 03.06.2003 saapuneella kirjeellään pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa siitä, ovatko A Oy:n verkkosivuilla olevat A Oy:n sopimus-, toimitus- ja takuehdot tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu tekijänoikeudella suojattu teos. Kyseiset sopimus-, toimitus- ja takuehdot ovat lausuntopyynnön liitteenä (liite 1).

Asian taustaa

Lausuntopyynnössä tarkoitetuista sopimusehdoista ja sopimusehtojen luomisesta

A Oy on vuonna 1992 perustettu suomalainen atk-kauppa. Vuosina 1999-2002 A Oy:n Internetin kautta tapahtuva myyntivolyyymi oli suurin Suomessa. Yhtiö on myös Suomen nopeimmin kasvava atk-jälleenmyyjä. Lausuntopyynnön mukaan A Oy on myös Suomen arvostetuin vähittäiskauppa Internetissä.

A Oy:ssä on luotu vakiosopimusehdot, jotka yhtiö on laatinut laajeneviin tarpeisiinsa käytettäväksi Internetissä tehtävään kauppaan.

Yhtiön vakioehdot sisältävät säännökset tilaamisesta, hinnoista, toimituksesta, maksuehdoista, palautusoikeudesta, takuusta ja virhetilanteista. Sopimusehdot ovat yli kuusi sivua pitkät. Kukin edellä mainittu sopimuskohta käsittää useita alakohtia. Vakioehtoja laadittaessa on käytetty hyväksi yhtiön kokemuksia mm. verkkotilauksista ja palautuksista sekä takuukorjauksista. Ehdoissa on huomioitu esiintyneet ongelmat. Lausuntopyynnön mukaan kyseessä olevat sopimusehdot poikkeavat merkittävästi alan muista vakioehdoista.

Lausuntopyynnössä todetaan, että sopimusehdot, joista nyt pyydetään tekijänoikeusneuvoston lausuntoa, ovat sisällöltään erityisesti A Oy:n tarpeisiin tehdyt. Ehtoja laadittaessa ei ole käytetty esikuvia tai malleja.

Sopimusehdot ovat samalla myös opas ostajalle, joten ehdot ovat poikkeukselliset ja omaperäiset. Kukaan toinen ei olisi päätenyt samaan lopputulokseen ryhtyessään laatimaan vakioehtoja.

Tekijänoikeussuojasta

Lausuntopyynnössä viitataan tekijänoikeuslain relevantteihin säännöksiin ja aikaisemmin annettuihin tekijänoikeusneuvoston lausuntoihin.

Lausuntopyynnön mukaan tekijänoikeuslain 1 §:n mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on teokseen tekijänoikeus. Kirjallisena teoksena suojataan kaunokirjallisia esityksiä.

Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tuote saa tekijänoikeussuojaa, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn itsenäisenä ja omaperäisenä tuloksena. Teoskynnys ylitetään, jos voidaan olettaa, ettei kukaan muu vastaavaan työhön ryhtyessään olisi tehnyt samanlaista teosta.

Perinteisesti oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että kirjallisten teosten teoskynnys ei ole kovin korkea. Suojan ulkopuolelle katsotaan jäävän lähinnä vain lyhyiden uutisten, tavanomaisten ilmoitusten, aikataulujen, tavaraluetteloiden yms. (Haarmann: Tekijänoikeus & lähioikeudet, 1999, s. 55).

Lausuntopyynnön mukaan tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1999:10 on katsottu, että yksi tekstikatkelma oli tekijänoikeuslain 1 §:n tarkoittama suojattu teos muiden tekstikatkelmien jäädessä suojan ulkopuolelle. Tekstikatkelmat muodostuivat kahdesta kuuteentoista virkkeestä. Tekijänoikeusneuvoston kannan mukaan verraten lyhyetkin tekstit ovat siten olla tekijänoikeudella suojattuja.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2002:2 on puolestaan todettu, että sukukirjan esipuhe ja alkusanat saavat suojaa. Myös tämä tukee sitä, että lyhyetkin teokset saavat suojaa. Tekijänoikeusneuvoston käytännön mukaan on siis selvää, että A Oy:n vakioehdot ovat tekijänoikeuslaissa tarkoitettu teos.

Alalla yleisesti käytetyt vakiosopimukset tai toimitus- ja maksutapoja koskevat kuvaukset ovat suppeampia ja ilmaisultaan täysin erilaisia verrattuna A Oy:n käyttämiin vakioehtoihin. Lausuntopyynnön liitteenä ovat sekä erään kirjakaupan kauppasovelluksen yleiset sopimusehdot (liite 2) sekä erään toisen verkkokaupan online -ohjeet ja ehdot (liite 3). Nämä osoittavat hakijan mukaan kiistattomasti, että A Oy:n ehdot poikkeavat merkittävästi muista ehdoista ja ovat omaperäiset ja saavat siten tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettua tekijänoikeussuojaa.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvoston on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Tekijänoikeudesta

Tekijänoikeuslain (TekijäL, 404/1961) 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on yksinoikeus teokseen. Säännös sisältää esimerkkiluettelon suojattavista teostyypeistä. Tekijänoikeussuojaa saavat esimerkiksi kaunokirjalliset ja selittävät kirjalliset ja suulliset esitykset.

Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tai taiteellinen tuote on tekijänoikeudella suojattu, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se niin sanotusti ylittää teoskynnyksen eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita erityisiä vaatimuksia. Teoskynnyksen katsotaan yleensä ylittyvän, jos voidaan olettaa, ettei kukaan muu työhön ryhtyessään olisi tehnyt samanlaista teosta. Ratkaisu teoskynnyksen ylittymisestä tehdään tapauskohtaisella harkinnalla.

Oikeuskirjallisuudessa Pirkko-Liisa Haarmann (Tekijänoikeus & lähioikeudet, s. 55 - 56) on todennut, että kirjallisten teosten kohdalla teoskynnys ei ole kovin korkea. Suojan ulkopuolelle katsotaan jäävän lähinnä vain lyhyiden uutisten, tavanomaisten ilmoitusten, aikataulujen, tavaraluetteloiden ym. Haarmannin mukaan persoonallinen aiheen käsittely on aina kirjallisenkin tuotteen suojan edellytyksenä. Sen sijaan teoksen juonella, tarkoituksella tai laadulla ei ole merkitystä mahdollista tekijänoikeussuojaa arvioitaessa. Tapaus tapaukselta on ratkaistava, onko jonkin kirjallisen tuotteen tekijä todella itse luonut teoksensa vai onko hän siinä määrin seurannut esikuvia tai annettuja ohjeita, että itsenäisyyden ja omaperäisyyden vaatimus jää täyttymättä.

Tekijänoikeus suojaa sekä teosta kokonaisuutena että sellaista teoksen osaa, jota muusta teoksesta irrallaan tarkasteltuna voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena.

Vakiintuneen näkemyksen mukaan ideat, aiheet, periaatteet yms. jäävät tekijänoikeussuojan ulkopuolelle. Tekijänoikeus ei estä esimerkiksi kahta henkilöä kirjoittamasta kirjaa samasta aiheesta. Tekijänoikeus suojaa ainoastaan sitä omaperäistä ilmenemismuotoa, joka tietyllä aiheelle, ideoille ym. on kirjallisessa tai taiteellisessa teoksessa annettu.

Tekijänoikeuden sisällöstä säädetään TekijäL 2 ja 3 §:ssä. Tekijän taloudellisista oikeuksista säädetään 2 §:ssä. Sen 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa, tietyin tekijänoikeuslain 2 luvussa säädetyin

rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen. Säännöksen 2 momentin mukaan kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa. Säännöksen 3 momentin mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun se esitetään julkisesti tai kun sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen tai näytetään julkisesti.

Tekijän moraalisisista oikeuksista säädetään TekijäL 3 §:ssä. TekijäL 3 §:n 1 momentin mukaan tekijä on ilmoitettava hyvän tavan mukaisesti, kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin. TekijäL 3 §:n 2 momentissa kielletään teoksen muuttaminen tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tai omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla ja teoksen saattaminen yleisön saataviin tekijää sanotuina tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

Tekijänoikeus syntyy suoraan lain nojalla teoksen luoneelle fyysiselle henkilölle. Tekijä voi kuitenkin luovuttaa oikeuksiaan toiselle, myös oikeushenkilölle. Oikeushenkilö on esimerkiksi osakeyhtiö. Tekijänoikeuden siirtymisestä säädetään TekijäL 3 luvussa (27 - 42 §). Tekijänoikeuden luovutusta koskevat yleiset säännökset ovat lain 27 - 29 §:ssä. Tekijä voi luovuttaa taloudelliset oikeutensa kokonaan tai osittain. Moraalisista oikeuksistaan tekijä voi luopua vain laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettua teoksen käyttämistä varten.

Tekijänoikeus on TekijäL 43 §:n mukaan voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut tekijän kuolinvuodesta.

Tekijänoikeusneuvoston aikaisempia lausuntoja ja korkeimman oikeuden ratkaisuja

Tekijänoikeusneuvosto on arvioinut kirjallisten tuotteiden teosluonnetta useissa lausunnoissaan. Kirjallisen tuotteen tekijänoikeussuoja on ollut muutamia kertoja myös korkeimman oikeuden arvioitavana.

Korkein oikeus katsoi ratkaisussaan KKO 1971 II 7, että virallisen autonkuljettajatutkimuksen suorittamista varten käytetyt kyselylomakkeet jäivät tekijänoikeussuojan ulkopuolelle. Lomakkeita ei voitu pitää itsenäisinä ja omaperäisinä kirjallisina teoksina, sillä ne oli muodoltaan laadittu ulkomaisten esikuvien mukaisiksi ja sisällöltään vastaamaan asianomaisen ministeriön antamia ohjeita.

Aikaisemmasta tekijänoikeusneuvoston lausuntokäytännöstä voidaan mainita mm. seuraavat lausunnot, joissa tekijänoikeusneuvosto on katsonut sen arvioitavaksi saatetun kirjallisen tuotteen jäävän teostason alapuolelle ja siten tekijänoikeussuojan ulkopuolelle:

Lausunnossa 1994:3 oli kyse ruokareseptien ja korianteria koskevan esitteen tekijänoikeussuojasta. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että ruokareseptit ruokien valmistusohjeineen eivät yltäneet kirjalliselta teokselta vaadittavaan teostasoon, koska ne eivät olleet ilmaisumuodoltaan omaperäisiä. Myös esite jäi tekijänoikeussuojan ulkopuolelle, sillä siinä olevat tiedot oli ilmaistu yksinkertaisin, luettelomaisin virkkein, eikä esitteen ilmaisumuotoa siten voitu pitää itsenäisenä eikä omaperäisenä.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1995:5 oli kyse standardien tekijänoikeussuojasta. Neuvosto totesi, että standardit eivät yleensä liene suojattuja, mutta että teostaso on arvioitava aina kussakin yksittäistapauksessa erikseen. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että lausuntopyynnön tapauksessa sen arvioitavaksi saatetut standarditekstit olivat yksinkertaisia ja kielelliseltä ilmaisultaan tavanomaisia. Lisäksi standardeihin liittyneet selittävät piirustukset eivät olleet muodoltaan sillä tavoin omaperäisiä, etteikö joku muukin asiantuntija voisi itsenäisesti päätyä esittämään jonkin asian samanlaisella piirustuksella. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseiset standardit eivät saaneet TekijäL 1 §:n nojalla suojaa teoksina.

Neuvoston lausunnossa 1999:2 oli kysymys hammaslääketieteellisten tautien tautiluokituksista tehdystä aineistokokoelmasta. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseinen tautiluokitusaineisto jäi TekijäL 1 §:n mukaisen suojan ulkopuolelle, sillä aineiston valinta ja järjestely ei osoittanut sellaista omaperäisyyttä, mitä vaaditaan tekijänoikeussuojan saamiseksi.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2000:1 oli kyse mm. pallopelin säännösten tekijänoikeussuojasta. Lausuntopyynnössä tarkoitettu aineisto sisälsi mm. 22-sivuisen selostuksen soikeapallopelin säännöistä. Säännöissä selostettiin mm. pelin tarkoitus ja rakenne, pistelasku sekä ottelun päättyminen ja voittaja. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että lausuntopyynnössä tarkoitetuissa pelisäännöissä oli selostettu pallopelien säännöissä yleisesti selostettavia seikkoja. Kyseiset seikat oli esitetty pallopelien säännöille tavanomaisella selkeällä ja yksiselitteisellä tavalla. Edellä todetun vuoksi tekijänoikeusneuvosto katsoi, että pelin säännöstö ei ollut siinä määrin omaperäinen, että sitä olisi voitu pitää TekijäL 1 §:ssä tarkoitettuna teoksena.

Lausunnossaan 2000:7 tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kahdentoista kysymyksen mittainen työhyvinvointiin liittyvä kysymyssarja ei puuttuvan omaperäisyyden johdosta yltänyt teostasoon. Kysymyssarja jäi siten tekijänoikeussuojan ulkopuolelle.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2001:4 oli kyse diaari- ja arkistokaavojen sekä arkistointiohjeiden tekijänoikeussuojasta. Tekijänoikeusneuvosto totesi, että kyseiset kirjalliset tuotteet syntyvät varsin mekaanisen työn tuloksena ja että niiden laadintaa ohjaavat

vakiintuneet säännöt ja käytännöt siitä, miten arkistointi- ja diarointitoiminta on organisaatiossa järjestettävä. Neuvosto katsoi, että kyseiset kirjalliset tuotteet jäivät puuttuvan omaperäisyyden vuoksi TekijäL 1 §:n mukaista suojaa vaille.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2002:11 oli kyse kasvatusprojektia koskevan esitteen suojan arvioimisesta. Esitteen pituus oli kansilehti + kolme tekstisivua. Esitteeseen sisältyvät tekstit oli ilmaistu ranskalaisin viivoin tai yksinkertaisin numeroiduin lausein. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseinen esite ei yltänyt teostasoon ja jäi siten tekijänoikeussuojan ulkopuolelle.

Oikeuskäytännöstä ja tekijänoikeusneuvoston aikaisemmasta lausuntokäytännöstä voidaan mainita seuraavat korkeimman oikeuden ratkaisut ja tekijänoikeusneuvoston lausunnot, joissa kirjallisten tuotteiden on katsottu ylittävän teoskynnyksen ja olleen siten tekijänoikeudella suojattuja teoksia:

Korkein oikeus katsoi ratkaisuisaan KKO 1954 II 91 ja KKO 1964 II 59, että teräsbetonirakenteiden lujuusoppia käsitellyt kirja sekä sotilaskuljettajan käsikirja olivat tekijänoikeudella suojattuja omaperäisiä kirjallisia teoksia.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1986:2 oli kyse tekijänoikeudesta lasketteluaiheiseen monisteeseen. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että A:n laatima 27-sivuinen, lasketteluvälineitä, alppiolosuhteita ja muita lasketteluun liittyviä asioita käsittelevä Ski-info -niminen moniste täytti TekijäL 1 §:ssä teokselle asetetut vaatimukset ja oli näin ollen tekijänoikeudellisesti suojattu teos.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1993:24 oli kyse MS-tautia sairastaville potilaille laaditusta sosiaalioppaasta. Oppaassa selvitettiin mm. potilaille tärkeiden viranomaisten ja yhdistysten toimintaa sekä oikeussäännösten ja tukijärjestelmien sisältöä. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseinen sosiaaliopas oli TekijäL 1 §:n nojalla suojattu kirjallinen teos.

Lausunnossaan 1996:17 tekijänoikeusneuvosto arvioi toimintaterapeuttikoulutuksesta kertovan esitteen tekijänoikeussuojaa. Neuvosto katsoi, että esite oli TekijäL 1 §:n nojalla suojattu kirjallinen teos. Esitteeseen sisältyvät yksittäiset lauseet eivät kuitenkaan olleet tekijänoikeudella suojattuja.

Lausunnossaan 1996:18 tekijänoikeusneuvosto katsoi, että 48 sivun mittainen urheilijoiden verotusta käsittelevä koulutusaineisto oli TekijäL 1 §:n mukaan suojattu kirjallinen teos.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1998:8 oli kyse kuluttajille suunnattuun lehteen laaditusta artikkelista. Artikkelissa selostettiin erästä

kuluttajavalituslautakunnan päätöstä kirjoittajan tekemin lisäyksin ja täydennyksin. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseinen artikkeli sai kirjallisena teoksena tekijänoikeussuojaa TekijäL 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja muunnelmana.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1999:10 arvioitiin tekstikatkelmia, joita käytettiin yleisölle suunnatussa puhelinpalvelussa. Tekstien pituus vaihteli kahdesta virkkeestä kuuteentoista virkkeeseen. Neuvosto totesi, että tekstikatkelmista pisin sisälsi luonteeltaan informatiivista tekstiä, joka sisälsi valitun aiheen omaperäistä kuvailua. Neuvoston näkemyksen mukaan kyseinen teksti oli TekijäL 1 §:n nojalla suojattu kirjallisena teoksena. Muut, lyhyemmät tekstit jäivät sen sijaan puuttuvan omaperäisyyden johdosta tekijänoikeussuojan ulkopuolelle.

Lausunnossaan 2001:8 tekijänoikeusneuvosto katsoi, että muutaman sivun mittaiset terveysaiheiset artikkelit olivat TekijäL 1 §:n nojalla suojattuja kirjallisia teoksia. Vastaavasti tekijänoikeusneuvosto on katsonut TekijäL 1 §:n nojalla suojatuksi kirjalliseksi teokseksi myös tutkimusprojektista kertovan tekstin, jonka pituus oli kaksi A3-kokoista sivua (tekijänoikeusneuvoston lausunto 2003:12).

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2001:11 oli kyse tekijänoikeudesta sukupolvenvaihdosmalliin. Lausunnon pyytäjä oli laatinut tapauksessa väitöskirjaa, jonka tuloksena oli malli puusepänanalan yrittäjien eläkkeelle siirtymisestä ja yritystoiminnan jatkamisesta. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseinen sukupolvenvaihdosmalli ei sellaisenaan saanut tekijänoikeussuojaa. Mallia voitiin pitää lähinnä ideana siitä, että puusepänanalan yrittäjien sukupolvenvaihdokseen liittyviä kysymyksiä voidaan kuvata ja ratkaista. Sen sijaan 12 teksti- ja/tai kaaviosivua sisältänyt asiakirja, johon malli sisältyi, sai TekijäL 1 §:n nojalla suojaa kirjallisena teoksena.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2001:17 oli kyse kirkollisen tekstin (syntintunnustusteksti) tekijänoikeussuojasta. Asiassa oli kyse siitä, että henkilö oli laatinut lyhyehkön, muutamia kymmeniä rivejä käsittävän syntintunnustustekstin käytettäväksi uudessa kirkkokäsikirjassa. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että syntintunnustusteksti sai TekijäL 1 §:n mukaista tekijänoikeussuojaa kirjallisena teoksena.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2002:2 arvioitiin sukututkimuksen tuloksia koskevan kirjallisen tuotteen tekijänoikeussuojaa. Kirja koostui pääosin henkilötietojen luettelosta, joka ei puuttuvan omaperäisyyden vuoksi ollut tekijänoikeudella suojattu. Tekijänoikeusneuvosto katsoi sen sijaan, että kirjan muu osuus eli kirjan alkuosaan sisältyvät osiot (esipuhe, johdanto jne.) olivat kukin kirjallisina teoksina TekijäL 1 §:n mukaisella tekijänoikeudella suojattuja.

Lausuntopyynnössä tarkoitettujen sopimusehdot

Tekijänoikeusneuvosto on tutustunut sille toimitettuun aineistoon. Lausuntopyynnössä tarkoitettujen A Oy:ssä laadittujen sopimusehdot, joista tekijänoikeusneuvoston lausuntoa pyydetään, ovat lausuntopyynnön liitteenä numero 1.

Sopimusehtojen pituus on hieman yli kuusi A4-kokoista sivua. Ehdot on otsikoitu "Toimitus- ja takuehdoiksi". Tämän otsikon alla on seitsemän alaotsikkoa eli otsikot "1. Tilaaminen", "2. Hinnat", "3. Toimitus", "4. Maksuehdot", "5. Palautusoikeus", "6. Takuu" sekä "7. Toimitus- ja tuotetietovirheet, yhteensopivuusongelmat ja reklamaatiot". Kunkin otsikon alla on selostettu esim. toimitus- ja tuotetietovirheisiin kyseisen yhtiön järjestämässä verkkokaupassa sovellettavat ehdot. Kukin ehtojen kohta on numeroitu juoksevin numeroin (7.1, 7.2., 7.3. jne.). Juoksevasti numeroituja sopimusehtoja on kunkin otsikon alla neljä - kuusitoista kappaletta. Yksittäisten sopimusehtojen pituus vaihtelee muutamasta rivistä vajaaseen kymmeneen riviin.

Vastaukset lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että saadakseen tekijänoikeussuojaa TekijäL 1 §:n nojalla kirjallisen tuotteen on yllettävä teostasoon eli ylittävä teoskynnys. Aikaisempaa oikeuskäytäntöä on selostettu tarkemmin edellä. Teoskynnyksen katsotaan yleensä ylittyvän, jos voidaan olettaa, että kukaan toinen vastaavan työhön ryhtyessään ei päätyisi muodoltaan vastaavaan lopputulokseen. Ratkaisu teoskynnyksen ylitymisestä tehdään aina tapauskohtaisella harkinnalla. Kirjallisten tuotteiden osalta teoskynnystä pidetään yleensä varsin alhaisena.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että sen arvioitavaksi saatettuja sopimusehtoja tarkastelemalla ja sen mukaan, mitä hakija on lausuntopyynnössään ilmoittanut, käy ilmi, että sopimusehdot on luotu niiden laatijan eli A Oy:n tarpeita silmällä pitäen käytettäväksi A Oy:n Internet-kaupassa.

Kyseiset sopimusehdot ovat tekijänoikeusneuvoston käsityksen mukaan hyvinkin yksityiskohtaiset. Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että sopimusehdoille on ominaista, että niihin sisältyy usein tiettyjä sopimuksissa yleisesti käytettyjä elementtejä, kuten esimerkiksi sopimuksen purkamista tms. koskevia sopimusehtoja tai ehtoja, jotka johtuvat lainsäädännön edellyttämistä vaatimuksista. Myös tekijänoikeusneuvoston arvioitavaksi saatettuihin sopimusehtoihin sisältyy joitakin sinänsä tavanomaisia ja sopimusehdoissa usein käytettyjä elementtejä.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että sen arvioitavaksi saatetuissa sopimusehdoissa ei liene kyse mihinkään olemassa oleviin malleihin perustuvasta tekstistä tai alan yleisistä sopimusehdoista. Kyse on yksityiskohtaisista, luovan toiminnan tuloksena syntyneistä ehdoista, jotka poikkeavat myös muiden verkkokauppaa harjoittavien yritysten käyttämistä sopimusehdoista. Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että lausuntopyynnössä tarkoitettujen sopimusehtojen toteuttamistapaa eli muotoa, johon sopimus on saatettu, voidaan pitää persoonallisena ja omaperäisenä. Voidaan olettaa, että kukaan toinen, joka ryhtyisi laatimaan verkkokaupassa käytettäväksi tarkoitettuja sopimusehtoja, ei päätyisi muodoltaan vastaavaan lopputulokseen.

Tekijänoikeusneuvosto katsoo, tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon, että lausuntopyynnössä tarkoitetut, A Oy:ssä laaditut sopimusehdot ovat edellä selostetuin perustein muodoltaan siinä määrin itsenäisiä ja omaperäisiä, että ne voidaan kokonaisuutena katsoa kirjalliseksi teokseksi, joka saa tekijänoikeussuojaa TekijäL 1 §:n nojalla. Tekijänoikeusneuvosto toteaa lopuksi, että sopimusehtojen sisältämät yksittäiset tiedot, otsikot ja tavanomaiset sopimusmääräykset eivät saa tekijänoikeussuojaa. Niitä voidaan siten tekijänoikeuden estämättä vapaasti käyttää.

Puheenjohtaja

Niklas Bruun

Sihteeri

Hertta Hartikainen

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Niklas Bruun (puheenjohtaja), Katariina Sorvari, Pekka Pulkkinen, Marit Hohtokari, Ahti Vänttinen, Stig Henriksson, Päivi Liedes, Valtteri Niiranen, Pekka Nissilä, Tuula Hämäläinen, Kirsi-Marja Okkonen, Jaakko Eskola, Tiina Ryhänen, Kai Nordberg ja Arto Alaspää.